Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

číslo: 43

23. října 2011

Cena: 7 Kč

Naše církev tradičně připomněla výročí úmrtí Jana Žižky

Výročí úmrtí Jana Žižky z Trocnova připomněla naše církev tradičně přednáškou v Liberci a pietním aktem u pomníku v Sudoměři. Pietní akt byl letos za účasti více než 500 diváků doprovázen stylizovanou rekonstrukcí bitvy na břehu rybníka, kde před lety Jan Žižka s hrstkou nevycvičených sedláků porazil mnohonásobně větší a lépe vyzbrojené vojsko křižáků.

V pátek 7. října se konalo v Liberci již páté setkání k výročí úmrtí husitského hejtmana Jana Žižky z Trocnova. Tentokrát se příznačně pořádalo ve vojenské kapli v kasárnách Jana Žižky, a to pod záštitou velitele liberecké posádky, plukovníka ing. Miroslava Knoppa. Vzpomínkový večer pořádala Kulturní rada naší církve, za kterou na úvod promluvil Stanislav Kubín. Přivítal všechny přítomné a připomněl rozdílné pohledy historiků F. Palackého a V. V. Tomka na nejslavnějšího husitského hejtmana; Palacký hodnotil husitství kladně, ovšem Žižkovu smrt považoval za správnou, a Tomek naopak nehoroval pro husitské hnutí, zato Žižky si cenil. Plk. Knopp jen krátce připomněl, že Jan Žižka je vzorem pro dnešní velitele a jeho vojenský řád se zapsal do tradic naší armády.

Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta ve svém úvodním slovu zdůraznil, že husitství mělo několik rovin – politickou, vojenskou a duchovní. Např. kněz Jan Rokycana se snažil o nápravu církve a o sjednocení, zatímco Jan Žižka prosazoval změny vojenskou silou. Bratr patriarcha také upozornil, že píseň Ktož sú Boží bojovníci je duchovní, ovšem původně šlo o bojový zpěv; dnes zní při armádních shromážděních a státních svátcích. Jan Žižka byl navíc skutečně Božím bojovníkem, neboť i jako voják hluboce věřil, dokonce i ve svých písemnostech často citoval z Bible (za zmínku stojí, že většinou ze Starého zákona). Setkal se i s knězem Janem Rokycanou, nedlouho před svou smrtí při jednání na Špitálských polích, a tento kněz významně přispěl k tomu, že se pražští a táboritští husité sjednotili. Podle bratra patriarchy je důležité stále si připomínat významné osobnosti, ale nikoli v extrémech: ani je přílišně nevynášet, ani jimi neopovrhovat. Z myšlenek husitského hnutí totiž můžeme čerpat i dnes.

Přednáška Milana Svobody, Ph.D., z Technické univerzity Liberec se věnovala tématu „Jan Žižka v beletrii a dramatu“. Byla rozdělena na tři kratší části, do kterých vstupoval vokální soubor Kvintus, vedený Jiřím Doubkem; v podání sboru si přítomní vyslechli evropské renesanční písně, ale i např. Leoše Janáčka. Dr. Svoboda ve svém příspěvku chtěl aspoň ve zkratce předvést, jak se s dobovými náladami měnilo i vnímání Jana Žižky jako historické postavy a jak jej tedy autoři a dramatici vykreslovali. Např. Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic, učenec ze 16. stol. a víry římskokatolické, pokládal Žižku za kořistníka, který bořil chrámy; stejně tak na hejtmana nazíral Eneáš Silvio Piccolomini, pozdější papež Pius II. Ale již roku 1615 promluvil ve své dva dny trvající Řeči o

Dokončení na str. 3

Desatero i pro moderního člověka

Desatero Božích přikázání je více či méně známé všem lidem, ať věřícím nebo nevěřícím, a to buď pod „oficiálním“ názvem Desatero nebo pod základními lidskými hodnotami. Již v útlém dětství nás rodiče učili, že se nemá krást anebo lhát, neboť tyto špatné věci „jsou proti dobrým mravům a není to slušné, nedělá se to“ a podobně. Obě strany - věřící i nevěřící - tato dvě základní ponaučení uznávají, alespoň většina, a v takovémto duchu i vychovávají svoje děti. Škoda, že nám to nevydrží až do konce našeho života, oč lepší by byl svět, lidi a naše mezilidské vztahy.

Jsem krátce pokřtěná a jsem tedy věřící, ale je tu něco, co mě nutilo v minulosti a stále nutí hledat cestu k pravdě, pročítat si Bibli, kterou nemůžu číst jako každou jinou knihu. Je obtížné ji správně pochopit, musí se hodně přemýšlet nad významem každé věty. V této knize knih je uchována pravda a staleté zkušenosti našich dávných předků.

Slovo „Desatero“ (dekalog) znamená doslovně „deset slov“, která Bůh zjevil svému lidu na posvátné hoře, napsal je svým „prstem“ - na rozdíl od jiných příkazů napsaných Mojžíšem. Celé Desatero se chápe především v souvislosti s vyjitím izraelského lidu z Egypta, kdy po třech měsících putování přišli na Sinajskou poušť a zde se utábořili naproti hoře Sinaji, kde téhož dne Mojžíš vystoupil k Bohu.

Mojžíš pocházel z Léviova rodu, narodil se kolem roku 1225 před naším letopočtem v egyptském zajetí, jako novorozenec byl odložen a puštěn v proutěném košíku po řece. Zachránila jej faraonova dcera, která mu poskytla egyptské vzdělání. Mojžíš je považován za tvůrce židovského náboženství – za prostředníka smlouvy mezi Bohem a izraelským lidem. Podle Starého zákona pověřil Hospodin Mojžíše, aby vyvedl izraelský lid z egyptského zajetí. Na cestě pouští mu na hoře Sinaji Hospodin zjevil svá přikázání. Pochod pouští trval čtyřicet strastiplných let. Teprve potom Mojžíš došel se svým lidem do země na východ od Jordánu. Zemřel na hoře Nebó, na dohled od zaslíbené země.

Ať v negativní formulaci jako zákazy nebo v pozitivní jako příkazy (např. cti otce svého i matku svou), stanoví Desatero podmínky života osvobozeného z otroctví hříchu. Jde o cestu života: „Jestliže budeš poslouchat přikázání Hospodina, svého Boha, která já ti dnes přikazuji, a budeš milovat Hospodina, svého Boha, budeš-li chodit po jeho cestách a zachováš-li jeho přikázání, nařízení a ustanovení, budeš žít a rozmnožíš se.“ (Dt 30,16) Tato osvobozující síla úmluvy se ukáže například v přikázání o sobotním klidu, určeném i cizincům i otrokům: „Pamatuj, žes byl otrokem v egyptské zemi, že Hospodin, tvůj Bůh, tě vyvedl odtamtud mocnou rukou a napřaženým ramenem.“ (Dt 5,15)

Desatero pronesl Bůh během zjevení, ve kterém zjevuje sám sebe a svou slávu. Dar přikázání je darem Boha samého a jeho svaté vůle. Bůh se zjevuje svému lidu tím, že mu dává poznat svou vůli. Přikázání dostávají svůj plný smysl v rámci smlouvy. Podle Písma mravní jednání člověka nabývá svého vlastního smyslu ve smlouvě a skrze ni. První z „deseti slov“ připomínají, že Bůh miloval svůj lid jako první. Člověk kvůli trestu za hřích přišel z ráje svobody do otroctví tohoto světa, a proto první věta Desatera se týká svobody: “Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.“ (Ex 20,2)

Vlastní přikázání jsou až na druhém místě, vyjadřují hlavně mravní způsob života jako odpověď na iniciativu lásky Pána. Je to vděčnost, projev úcty k Bohu a bohoslužba díkůvzdání. Je to spolupráce na plánu, který Bůh uskutečňuje v dějinách. Desatero tvoří nedělitelný celek, kde každé slovo odkazuje ke každému dalšímu slovu i ke všem ostatním, vzájemně se podmiňují. Obě desky se vzájemně vysvětlují, vytvářejí organickou jednotu. Porušit jedno přikázání znamená po-

Pokračování na str. 3

Tradiční celocírkevní bohoslužby
k příležitosti 93. výročí
vzniku samostatného státu
se konají
ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové
v pátek 28. října od 15 h
za účasti biskupů
a s promluvou
ThDr. Jaroslava Hrdličky, Th.D.
z Husitské teologické fakulty UK.

Dopis do církve

Sestry a bratři,
přiznejme si upřímně, že současný stav naší církve není vůbec ideální. Prosím, nepolemizujme alibisticky o tom, jestli vůbec někdy byl – to teď není důležité, s tímto argumentem těžko před Bohem obstojíme. Možná bychom si všichni měli položit tuto otázku: „Jaký je smysl našeho – mého osobního náboženského života v Církvi československé husitské?“ V neděli chodit do sboru na bohoslužby, křtít děti, biřmovat, oddávat, pohřbívat, vzpomínat a … a čekat, až se i naše dny naplní a vyprovodí nás na „onen svět“, do náruče našeho nebeského Otce. Všechny tyto činnosti jsou jistě důležité, ale uvědomme si, že to, co jsem výše popsal, je jen jedna ze dvou hlavních částí opravdového křesťanství. Uprostřed tohoto klidného života v naší církvi musí být hlad, žízeň a touha po živém Bohu. A kdo má hlad, žízeň a touhu, ten Boha nalézá. A pak nalézá také to, že Bůh má ještě tisíckrát větší hlad, žízeň a touhu po každé lidské duši, která v něm doposud nespočinula. Bůh od pádu prvních lidí sní svůj láskyplný sen o lidech, kteří se navrátí do jeho otevřené náruče a budou s ním mít osobní vztah. Vypracoval proto dokonalý plán, který uskutečnil ve svém Synu Ježíši. Po nás křesťanech a zároveň svých milovaných dětech z Církve československé husitské chce, abychom tuto zprávu, toto jednoduché a krásné poselství šířili AKTIVNĚ do světa okolo nás. Je to zpráva, která má moc zasahovat lidská srdce a měnit mnohé životy. A to je hlavním smyslem a posláním jakékoli pozemské křesťanské církve – aktivně přivádět lidi zpět k Bohu. Ano, o to tu jde především – o záchranu duší.
Bohužel, musím konstatovat, že když se dnes podívám na svět naší církve, vidím, že převládají vynálezy a služby člověka a těla – většinou bezmocné a bez jakéhokoliv dopadu na svět. Vidím stále více světa přicházejícího do církve a ovlivňujícího církev, místo toho, aby církev ovlivňovala svět. Vidím hudbu a různé kulturní akce, které přebírají otěže v domě Božím. Poměřme čas, který věnujeme výstavám, koncertům, cestopisným setkáním, přednáškám o minulých událostech a podobně a pak jej poměřme s časem, který se věnuje v náboženských obcích modlitbám za duše ztracených lidí. Kolik času se věnuje aktivní, misijní, skutečně biblické práci? Ptám se – co se stalo s trápením v domě Božím? Co se stalo s trápením ve službě? Slovo už jakoby není slyšet v tomto rozmazleném věku. Připadá mi, že čím více pohodlí v církvi máme, tím méně efektivní jsme. Už nikoho nepronásledují komunisté. Máme náboženskou svobodu. Můžeme svobodně kázat Krista. Přesto se tak neděje. Tedy ne, že by z našich kazatelen každou neděli nezaznívalo Boží slovo, ale neděle je jen jedním dnem v týdnu. Co se děje ostatních šest dní?
Podívejme se do knihy Nehemiáš. Tento muž tak miloval Boha, že když se dozvěděl, že byl zničen Jeruzalém, „usedl a celé dny plakal a naříkal, postil se a modlil se“. Nehemiáš prožíval hluboké trápení nad tím, že Boží vyvolené město bylo zničeno. Sestry a bratři, přiznejme si, že naše církev je také v úpadku. Našich věřících kvapem ubývá. Kolik Nehemiášů se u nás najde? Náš duchovní Jeruzalém se bortí, kdo jej skutečně miluje natolik, že nad ním pláče a naříká? Že se za něho postí a modlí? A hlavně, kdo je ochotný, podobně jako Nehemiáš, usilovně pracovat na jeho obnově?
Položím nyní jednu otázku, na kterou nebudu záměrně odpovídat. To ať si každý zodpoví sám ve svém srdci:
„Co já osobně dělám pro to, aby se mohl Bůh radovat, že další lidská duše našla svého nebeského Otce a tím byla zachráněna?“
Návrh: Až se budou v našich náboženských obcích konat příští schůze rady starších, věnujme je modlitbám a hovorům o tom, jak se má právě naše náboženská obec zasloužit o to, aby přibývala nová jména v Knize života.
V pokoře a s vědomím zodpovědnosti před Bohem napsal

Aleš Toman

Z kazatelského plánu

19. neděle po svatém Duchu

Ať se zaraduje srdce těch, kteří hledají Hospodina! Dotazujte se na vůli Hospodinovu a jeho moc, jeho tvář hledejte ustavičně.
Žalm 105,4–5

První čtení z Písma: Leviticus 19,1–2.15–18
Tužby:
2. Za naději pro všechny, kdo se cítí bezmocní, modleme se k Hospodinu.
3. Za Boží požehnání každému dobrému dílu, modleme se k Hospodinu.
Modlitba před čtením ze sv. Písem:
Všemohoucí, věčný Bože, rozmnož v nás dary víry, naděje a lásky a nauč nás milovat tvá přikázání, abychom dosáhli tvých zaslíbení. Osviť nás svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.
Druhé čtení z Písma: 1. Tesalonickým 2,1–8
Evangelium: Matouš 22,34–46
Verše k obětování: Žalm 119,154.125
Verš k přijímání: Žalm 20,6
Modlitba k požehnání:
Nasyceni nebeským pokrmem prosíme tě, Hospodine, ať vždy toužíme po pravém životě. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.
Vhodné písně: 21, 26, 56, 72, 73, 74, 76, 86, 95

Z novozákonních výkladů
Vyznavačské příběhy 26

Petrovo vyznání u Cesareje Filipovy Mt 16,13-20

Pokračování z minulého čísla
Zajímavé je, kde Ježíš položil své otázky. Jen málo bylo míst, která by probouzela více náboženských asociací, než byla právě Cesarea Filipova.
1. Území bylo poseto chrámy staré syrské baalovské bohoslužby. Thomson v knize „The Land and the Book“ (Země a kniha) vypočítává ne méně než 14 takových chrámů v blízkém sousedství. Byla to oblast, kde dech starého náboženství byl zrovna v ovzduší. Bylo to místo ve stínu starých bohů.
2. A byli tu uctíváni nejen syrští bohové. Docela blízko Cesareje Filipovy se zvedal velký kopec, ve kterém byla hluboká jeskyně. O té jeskyni se tradovalo, že je místem narození velkého boha Pána, boha přírody. A Cesarea Filipova byla s tím místem tak dalece ztotožňována, že její původní jméno bylo Panias. Dodneška je to místo známé jako Banias. A tak se kolem Cesarey Filipovy točí i legendy o řeckých bozích.
3. Dál, o té jeskyni se říká, že je místem, odkud vyvěrají prameny Jordánu. Josef (= Flavius) píše: „V hoře je velice pěkná jeskyně, pod kterou je v zemi velká sluj. Je příkrá a úžasně hluboká a plná tiché nehybné vody. Nad ní se tyčí obrovská hora (jde o pohoří Hermon) a pod jeskyní vyvěrají prameny Jordánu.“ Takový vznik Jordánu se ozývá ve všech vzpomínkách židovské historie.
4. Ale bylo tam ještě něco víc. V Cesareji Filipově byl velký chrám z bílého mramoru postavený božskému císarovi. Postavil ho Herodes Veliký. Josef říká: „Toto město – samo o sobě pozoruhodné – ještě víc vyzdobil Herodes tím, že tu vystavěl chrám zasvěcený císarovi.“ Na jiném místě popisuje Josef jeskyni a chrám: „A když císař přidělil Herodovi další krajinu, postavil tam Herodes chrám z bílého mramoru blízko pramenů Jordánu. Místo se nazývá Panium. Je tam vrchol hory, která se zvedá do nesmírné výšky. Na její straně dole nebo na jejím úpatí se otvírá temná jeskyně, uvnitř které je hrozná propast. Ta příkře sestupuje do obrovské hlubiny. Obsahuje nesmírné množství vody, která je nehybná. A když někdo spustí dolů nějaké měřidlo, aby zjistil dno pod vodou, žádná délka lana nestačí, aby ho dosáhla.“ Později to byl Filip, Herodův syn, který dále zkrášlil a obohatil chrám, změnil jméno Panias na Cesareu – císarovo město – a přidal své jméno Filipova, aby je odlišil od Cesareje na pobřeží ve Středomoří.

Pokračování příště

Nad Písmem

Milovat Boha a bližního Mt 22,34-46

Říká se, že dnešní evangelium je nejkrásnější větou Nového zákona. Méně slovy nelze říci tak velkou myšlenku. Je v ní shrnuta všechna zjevená i zkušeností získaná moudrost Božího lidu. Přikázání lásky k Bohu a bližnímu je korunou našeho vztahu s ním. Proto je dnešní neděle i vyvrcholením všeho našeho kázání. Otázka: Miluješ Boha ve svém bližním, sloužíš mu ve svém bližním? - je otázkou ovoce zvěstování evangelia za celý rok, za celý život. Nepochybně mají pravdu ti, kdo říkají, že svědectví křesťanství do světa zabrzdili ti, co si mysleli, že jim stačí jen jejich zbožné modlitby, a nestarali se o bídu lidí kolem sebe. Chtít být zbožný a přitom lhostejný k lidem, to nejde. To není křesťanství. A přece celá staletí jsou poznačena tímto bludem boháčů, kteří Bohu stavěli honosné chrámy z peněz, které vyždímali z poddaných. My dnes už víme a uvědomujeme si, že křesťan si nemůže říct: „Co je mi po lidech - já miluji svého Boha.“
Svět kolem nás zase tíhne k opačnému extrému. Mnoho lidí říká: „Co je nám po Bohu? Stačí, když se lidé mají navzájem rádi.“ Ježíš řekl už před dvěma tisíciletími a platí to doslova i dnes, že jedno bez druhého není možné: Miluj Boha a miluj i bližního. Ježíš má pravdu. Kdekdo se pohoršuje nad lidmi, kteří chodí zbožně do kostela, ale doma jsou zlí a nesnášenliví. Ono vlastně nelze jinak dokázat opravdovost lásky k Bohu než ochotnou službou lidem, kdykoli nás potřebují. Bez toho je zbožnost jen sentimentálním pocitem. Proto je nám, dnešním křesťanům, sympatické, když se zdůrazňuje druhá část Ježíšova přikázání. Ano, nepoužívá se dnes běžně biblického výrazu láska k bližnímu, říkáme spíš lidskost, solidarita, rovnoprávnost pro všechny, sestavujeme charty lidských práv a bojujeme za sociální spravedlnost. To jsou dnešní jména pro lásku k bližnímu. Někteří se tak zaujali pro tyto krásné lidské ideály, pro druhou část Ježíšova přikázání, že odmítají jako zbytečnost část první. Slyšíme často, že je zbytečné mluvit o lásce k Bohu, že stačí budovat svět dobrých lidí.
Ale i tady pořád platí: jako není možná zbožnost bez laskavosti k lidem, tak není možné dokázat, aby se lidi měli rádi bez Boha. Člověk sám - bez Boha - ten má dost potíží, jak vyjít sám se sebou, jak unést své vlastní chyby a nedostatky. Tisíce sebevrahů každý rok hrůzně dotvrzují, jak je to pravdivé. Člověk sám neunese ani sebe, jak mu nemají jít na nervy lidé kolem něj. Někteří lidé koncentrují všechnu svoji nevoli na jednoho člověka ze svého okolí, na toho jsou nasupeni, s tím to už nejde dál. Jiní propadají podrážděnosti a nevrlosti vůči všem a to není o nic lepší.
Člověk sám - bez Boha - nic lepšího nedokáže. Teprve v Boží lásce získáme jiné měřítko, jiný pohled na sebe a na druhé: Když Bůh mě má rád takového, jaký jsem i při mé ubohosti; když Bůh to vydrží s lidstvem, světem - pak i já to mohu vydržet se sebou, s lidmi kolem sebe, s mým světem.
Tak je to, milí bratři a sestry. Láska k člověku je zkušebním kamenem, zda je láska k Bohu pravá nebo jen prázdný cit. Nestačí jen „zbožné obracení mysli“ k Bohu, jak to křesťanský svět mnohdy dělal v minulosti. Nestačí ani snaha o vylepšení lidstva, jak se to často dělá dnes. Jedna moudrost nám připomíná:
Povinnost bez lásky - činí mrzutým.
Odpovědnost bez lásky - činí bezohledným.
Spravedlnost bez lásky - činí tvrdým.
Moudrost bez lásky - činí hrozným.
Přátelství bez lásky - činí falešným.
Pořádek bez lásky - činí malicherným.
Čest bez lásky - činí domýšlivým.
Majetnost bez lásky - činí lakomým.
Víra bez lásky - činí fanatickým.
Život bez lásky - je nesmysl.
Ale život v lásce je štěstí a radost.
Ano, láska k Bohu a bližnímu patří dohromady jako dvě stěžeje jedněch dveří. Je to taková spojitost jako u krevního oběhu. Jako krev v plicích se musí okysličit, aby živila všechny části těla, tak naše láska se musí zušlechtit v Bohu, aby oživovala lidské vztahy. A ještě jedna podoba s krevním oběhem: krev musí projít všemi částmi těla, než se vrátí zpět do srdce. Tak je to i s lidskou láskou: Když postavíš zeď odmítání mezi sebou a bližním, stává se i nepřekročitelnou zdí mezi tebou a Bohem.
Kéž by už jednou vyhynuli mezi námi takoví křesťané, kteří dovedou slzet dojetím nad Ježíšovým utrpením, ale bída bližního se jich nedotkne. Kéž by už jednou vyhynuli takoví křesťané, kteří uctivě zdraví každý kříž na rozcestí, ale svého souseda nepozdraví. Pouhá nábožnost činí lásku k Bohu lží. Pouhá humanita zůstává často jen v hezkých řečech.
Kristův učedník to dělá jako Ježíš: Slouží nebeskému Otci tím, že se s láskou věnuje svým bližním. Ne ze sebe, ale od Pána bere vždy novou sílu a energii. Tak je to dobré a tak si to dnes neseme z kostela domů:
„Bez lásky k bližnímu by byla naše zbožnost lží.“

Martin Kopecký

Bože,
děkujeme ti,
že jsi nás stvořil
jako tvory schopné žít
radostně a pokojně.
Děkujeme ti,
že jsi nás neponechal
jen nám samým,
protože sami
bychom si udělali život
nesnesitelným.
Děkujeme ti,
že nás stále učíš a vedeš
ke křesťanské dospělosti,
k následování ve jménu
Ježíše Krista, našeho Pána.
Amen.

Naše církev tradičně připomněla...

Dokončení ze str. 1

žití Čech Adam Rozacius z Kašperku o Janu Žižkovi v dobrém: byl prý urozený a statečný, rádce krále Václava, hejtman, který se nebál riskovat život za vlast. Za dob barokních pak byl Žižka vnímán špatně, ale ani tehdy mu neupírali jeho podivuhodnou neporazitelnost.

V dramatu se objevuje např. ve hře „Vůdce táboritů“ pro dřevěné divadlo Bouda, text se ovšem nedochoval. Tomuto tématu se věnoval i V. K. Klicpera, dále J. K. Tyl; oba nejprve přidělili hetjmanovi malou roli ve stínu Mistra Jana Husa, ale později Žižkově památce věnovali vlastní dramata. Spisovatel, dramatik a herec Josef Jiří Kollár vytvořil pro Stavovské divadlo hru Žižkova smrt, jejíž veleúspěšná premiéra byla zároveň derniérou, neboť hru cenzura zakázala. Hra byla z vlasteneckých pohnutek uvedena znovu až po několika letech, v době rakousko-pruské války, a opět byla přijata velmi nadšeně. V roce 1903 vzniklo drama z pera Aloise Jiráska, nazvané prostě Jan Žižka. Tento počin byl již tehdy vysoce ceněn: není prý romantický, neobsahuje fráze, hejtman zde oplývá duševním bystrozrakem.

Významnou roli hrálo jistě také to, že se titulní role zhostil slavný herec Eduard Vojan.

Jan Žižka se objevoval občas i ve tvorbě básnické, ale kupodivu se jeho ztvárnění vyhýbali národní buditelé jako Jan Kollár, Josef Jungmann nebo F. L. Čelakovský; všichni si dovolili jen drobné zmínky. V průběhu 19. století se ovšem Jan Žižka mění v národně uvědomělého dobrého Čecha, v jakéhosi národního hrdinu, k němuž se český vlastenec upíná. Eliška Krásnohorská si na toto téma neodpustila v jedné své básni drobné politické popíchnutí – podle ní od dob Jana Žižky neměli Čechové již žádného takového vůdce. Co se týče zachycování husitského hejtmana dnes, došlo k několika nevýznamným regionálním pokusům o nová dramata, a nikdo dnes Jana Žižku nenapíše jinak než jako národní postavu.

Všichni přítomní si na závěr zazpívali státní hymnu. Bratr Kubín a plk. Knopp poděkovali všem přítomným a pozvali je do kasáren k závěrečnému posezení. Armáda dokonce nabídla hostům při této příležitosti prohlídku malého muzea, které je věnováno historii libereckého útvaru radiační, chemické a biologické ochrany. Asi netřeba zdůrazňovat, že všichni této nabídky rádi využili.

Petra Štěpánová

Náboženská obec Praha 1-Staré Město nabízí ke koupi dvojjazyčný česko-anglický

Kalendář na rok 2012

Cena: 100 Kč

Objednávejte, prosím, na adrese: Náboženská obec Praha 1-Staré Město, Staroměstské náměstí, Praha 1, e-mail: mikulas@ccsh.cz tel.: 602 958 927

Mgr. Eva Cudlínová, farářka

Desatero i pro moderního člověka

Pokračování ze str. 1

rušit všechna ostatní. Deset přikázání vyhlašuje požadavky lásky k Bohu a k bližnímu. První tři se vztahují hlavně na lásku k Bohu a dalších sedm na lásku k bližnímu. Slova Desatera pro nás zůstávají svrchovaně platná a svůj plný význam nabyla vlastně v Novém zákoně příchodem Ježíše Krista - Pána v lidském těle. Ježíš dosvědčil svým jednáním a svým kázáním trvalou platnost Desatera. Ježíš říká:

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic.“ (Jan 15,5) Ovocem se zde rozumí svatost života obohaceného spojením s Kristem. Když věříme v Ježíše Krista, podílíme se na jeho tajemstvích a zachováváme jeho přikázání, sám Spasitel přichází, aby v nás miloval svého Otce a své bratry, našeho Otce a naše bratry. Jeho osoba se stává díky Duchu živým a vnitřním pravidlem našeho chování: „To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.“ (Jan 15,12) Desatero Božích přikázání je prý uchováno v arše úmluvy, která je už více než 2 600 let ztracena. Mojžíš pověřil Besaleela, dovedného a moudrého řemeslníka té doby, aby zhotovil archu úmluvy. V ní měla být důstojným způsobem uchována vzácnost, která byla pro izraelské kmeny tím nejposvátnějším: Boží zákony vytesané do dvou kamenných desek. Besaleel zhotovil z akáciového dřeva uzavíratelnou schránku dva a půl lokte dlouhou a půldruhého lokte širokou a stejně vysokou (125x75x75 cm v našich délkových jednotkách). Zevnitř i zvenku schránku pozlatil a víko ozdobil slitovnicí, na níž proti sobě seděli dva andělé z čistého zlata. Archa úmluvy byla tak nesmírně důležitá, že ji Bible popisuje naprosto přesně. Schrána smlouvy jako putovní svatyně měla izraelské kmeny nabádat k jednotě, chránit je před nebezpečím a obrnit je proti nepřátelům. Nosiči této archy byli vybraní kněží a ten, kdo se jí nedopatřením dotknul, okamžitě zemřel.

„Cti otce svého i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.“

Ex 20,12

Tímto pátým přikázáním začíná druhá deska zákona. Ukazuje řád lásky.

Bůh chtěl, abychom po něm ctili své rodiče, kterým vděčíme za svůj příchod na zem a vděčíme za svůj život. Poukazuje na úctu a respekt k dalším členům rodiny a všem, kterým Bůh pro naše dobro předal svou autoritu. Toto přikázání se přímo obrací k dětem v rámci jejich vztahů k otci a matce, neboť tento vztah se vytváří od prvních okamžiků zrození a je nejvšeobecnější. Vyžaduje, abychom zahrnovali ctí, láskou a vděčností prarodiče a předky; kdo k nim nechová patřičnou úctu, nemůže najít sám sebe v dospělosti a v životě.

Jarmila Šenková

Dokončení příště

Pomozte divadlu MANA

Vršovické divadlo MANA fungující při Husově sboru se snaží naplňovat myšlenku, se kterou tento prostor před 80 lety vznikal. Do budoucna je naším záměrem profilovat tuto scénu jako divadlo duchovních hodnot a kultury související s tím, co jako křesťané vyznáváme. Nakolik se nám to v nové dramaturgii divadla podaří, je samozřejmě v tuto chvíli otázkou, nicméně odhodlání tu je. Takový druh divadla se však neobejde bez účinné pomoci a podpory ze strany církve. Proto vás v této souvislosti oslovujeme s výzvou i nabídkou ke spolupráci. Kromě modlitební podpory potřebujeme při uskutečňování myšlenky duchovního divadla též spolupracovníky v ryze praktických oblastech. Zkuste zapřemýšlet, zdali někdo ve vašem okolí nebo přímo vy nemůžete – třeba jen příležitostně, ale též na pravidelné bázi, vypomoci divadlu v Husově sboru v těchto placených – případně dobrovolných, službách:

* pokladní před představením (elektronický prodej vstupenek před představením – nutná znalost práce s počítačem), odměna za večer – 250 Kč
* uvaděč(ka) (včetně prodeje programů), odměna za večer – 250 Kč
* obsluha v baru (žádoucí zdravotní průkaz, práce zahrnuje též úklid baru a místnosti divadelního klubu po představení včetně umytí nádobí), odměna za večer - 300 Kč
* šatnář(ka) (pro zimní období), odměna za večer – 250 Kč
* služba při celodenním pronájmu divadla (otevření objektu, případná obsluha na baru, technická pomoc, dozor, úklid, uzavření objektu po skončení akce), odměna za den – 600 Kč
* osvětlovač a zvukař divadla (žádoucí technická kvalifikace, znalost práce s divadelní technikou) – odměna za večer - 500 až 1500 Kč podle druhu představení

Kontaktní adresa pro zájemce: www.divadlomana.cz nebo telefonický kontakt: 774 941 946 nebo 731 100 059. Písemné nabídky též přijímáme na farním úřadu v úředních hodinách. Těšíme se na spolupráci s vámi.

Jiřina Hůlková,
produkce Vršovického divadla MANA

Tam, kde chvála nepřestává věčného Boha

Tento verš svatováclavského chorálu zněl i na letošní pouti v den svátku knížete Václava. Cílem byla krásná místa úrodné a požehnané Hané. Autobus pana Bílka nejprve sesbíral poutníky a výletníky z Blanenska a Vyškovska a vyrazil směr Prostějov. Jako první nás přivítali v Pěnčíně. Tam byla ve sboru Cyrila a Metoděje bratrem farářem Mgr. Milošem Košíčkem sloužena slavnostní bohoslužba. Při ní vystoupily děti z klubu Radost z náboženské obce Pěnčín pod vedením sestry kazatelky Ivany Krejčí a s kytarovým sólem pan umělec Miroslav Srostlík Moravský. Protože byl státní svátek – den české státnosti, zpívala se státní hymna. Po prohlídce sboru a malém občerstvení jsme se u sboru společně vyfotili. Dobrý oběd byl pro nás přichystán v penzionu Mánes v Čechách pod Kosířem. Tam jsme také navštívili muzeum kočárů. Viděli jsme různé historické vozy z období od poloviny 18. století do první čtvrtiny 20. věku. Jsou tam vystaveny exponáty vyrobené řemeslníky převážně z Moravy a Čech od lidových povozů po honosné kočáry tažené více páry koní. Nejvíce jsme obdivovali sáně vystlané kožešinami, pohřební vozy, kočár pro francouzského krále a arcibiskupský kočár. Menší delegace vyrazila pomocným vozidlem – minibusem taxi Florenti do Olomouce – Černovíra. Zde se na Frajtově náměstí konala velká sláva. Hanácká poutní slavnost náboženské obce Olomouc. Slavnostní průvod vyšel od sboru Prokopa Holého, obešel náměstí a přilehlé ulice a vrátil se do sboru. Průvod vedl vlajkonoš s praporem, za ním vyhrávala Hanácká dechovka, pak šli krojované Hanačke a Hanáce, klérus a boží lid. Ve sboru byla václavská bohoslužba sloužená sestrou biskupkou Mgr. Janou Šilerovou, místním olomouckým farářem Mgr. Jarkem Křivánkem a naším farářem Martinem Kopeckým. Vystoupila malá krojovaná dětská schola náboženské obce Olomouc pod vedením Jitky Křivánkové. Následoval průvod k památníku padlých ve světových válkách, kde byla uctěna jejich památka a položeny kytice. Po zpěvu svatováclavského chorálu pokračovala lidová veselice. Podávaly se hanácké koláče, káva, kořalka a další pochutiny. Bylo nám tu dobře, rádi bychom se v Černovíře zdrželi déle, leč museli jsme putovat dál, do Dubu nad Moravou. Tam jsme se setkali s hlavní skupinou poutníků, obdivovali jsme poutní chrám Očišťování Panny Marie, velké slaměné ozdoby z Polska, i faru, sklepy a zázemí tohoto poutního místa. Naše cesta pokračovala do lázní Skalka. Načerpali jsme léčivé prameny, prohlédli si lázeňskou budovu a nakonec se rozloučili s bratrem farářem Košíčkem a sestrou kazatelkou Krejčí, kteří nás celý den doprovázeli. Posledním cílem byl náš právě opravovaný sbor Cyrila a Metoděje v Rousínově, kde jsme poděkovali za vydařenou pouť.

Jiří Výmětalík

Poděkování

Není samozřejmé, že někdo umí zpívat či hrát na hudební nástroj krásně, dobře a profesionálně. A vůbec není samozřejmé, dovede-li tento dar rozdávat druhým pro potěšení ducha i srdce, pro radost. A je docela možné, že se takový člověk – zpěvák či muzikant – může stát „andělem“ radosti, potěšení i povzbuzení těm, kterým přišel (přiletěl) rozdat radost. Proč tolik chvály? V sobotu 24. a v neděli 25. září jsme prožívali velkou radost na koncertech ve vratimovském sboru. Měli jsme hosty…možná anděly - poletovali mezi varhanami, půjčovali si flétny i housle… prolétávali časem i prostorem, dotkli se času renesance i baroka či klasicismu, čerpali z lidové písně, ze současné hudby, ba i z muzikálu… a uměli zpívat česky i latinsky, ovšem také italsky a německy, anglicky… inu… andělé mnohé dovedou. Roli „andělů“, kteří nás potěšovali na kůru vratimovského sboru, převzali vzácní hosté: u varhan zasedl Mgr. Pavel Rybka a hudební pedagožky paní Kateřina Pavlová a Eva Dziadziová; vzácným hostem byla též operní pěvkyně a nositelka ceny Thálie paní Drahomíra Drobková, kterou jsme před časem vídali na operní scéně ostravského divadla, než odešla do Národního divadla v Praze. Současnou generaci reprezentovala sólistka Divadla Jiřího Myrona paní Martina Monczková, zpěvačky Tamara Urbánková a Kateřina Pavlová – dámy vysoké profesionální úrovně. A našim nejmladším se „andělská křídla“ teprve klubají. Žákyně Adélka Siudová – flétnistka, student Janáčkovy konzervatoře a gymnázia František Horvát – houslista, jenž patří ke chloubě rychvaldských mladých, kteří se „kostelů nebojí“. Dvě vynikající flétnistky Alice Krejčí a Dagmar Podrazová nám připravily „hody“ barokní flétny. Poděkování patří všem, kteří zajišťovali, zařizovali, uklízeli, chystali pohoštění – za všechny sestře Jiřině Krejčí a bratru faráři Marku Pokornému. Hudbou nás provázela moudrá a hluboká slova povídek, nadsázky i modliteb půvabné knížky „Modlitba žáby“, slovem pak jáhenka Šárka Kubjáková. Chtějí-li andělé chválit Boha, téměř vždy hrají Ludwiga van Beethovena… ale mají-li jen chvilku volno, hrají si Wolfganga Amadea Mozarta…

Za všechny vděčné posluchače s poděkováním Š. K.

Zprávy

Do Doubravy přes Polsko

Dne 9. října jsem po dlouhém hledání dorazil na bohoslužby do obce Doubrava, která leží u Ostravy a není snad nikde značená. Vyjel jsem v pět ráno a cesta ubíhala tak, jak ubíhat má, až po Ostravu, kde vlastně začalo bloudění a bloudění a k mé radosti jsem dorazil do Polska. Tam však husiti nejsou, tak jsem se vrátil. Vše jsem stihl. V osm hodin jsem stál v taláru se sestrou farářkou Niki Otiskovou. Proč jsem vlastně do Doubravy jel? Členové místní náboženské obce připravili kámen do základů nového sboru v Bratislavě. A tak mi nezbývá nic jiného než říct: „Děkujeme vám, bloudění stálo za to.“

Jan Hradil

Pozvánka do Strašnic

Bohoslužba díkůvzdání za 93 let samostatné Československé republiky se koná v náboženské obci Praha 10-Strašnice 28. října v 17 hodin se zažehnutím slavnostní hranice. Tram: 11, 19, 26 do stanice Krematorium Strašnice.
Pražskou církevní veřejnost zve rada starších.

(rst)

Cestománie

Náboženská obec Kladno zve na akci s názvem „Cestománie – Keňa“. V neděli 23. října od 18 h v bývalé synagoze, Plk. Stříbrného 686. V rámci programu vás čeká vyprávění cestovatelů o Africe, živé vystoupení – hudba afrických rytmů a prezentace výsledků našeho charitativního projektu. Vstup a drobné občerstvení zdarma.

(red)

Výstava v Liberci

Ve výstavní síni Boženy Němcové na faře v Liberci (nám. Českých bratří 35/2) je možno do 23. listopadu zhlédnout výstavu: Jan Vobr KARIKATURY. Otevřeno: středa, pátek 8 – 13 h, v neděli 10.30 – 13 h a nebo po domluvě na tel.: 732 668 304, 776 649 041, 724 921 736, 485 106 395.

(sk)

Doteky – plochy poznání

115. setkání 25. října v Liberci. Setkání zahájí v 16.30 h vernisáž výstavy "10 let ARTEFAKTA”. Následuje Talk show "Je to v pohodě...". Hostem je řezbář a grafik Václav Plechatý, hudba Dobroslav Janko. Moderuje Stanislav Kubín, začátek 18 hodin.

(red)

Vernisáž, která stála za to

Dne 6. října proběhla vernisáž, kterou uváděl akademický malíř Mikuš a o duchovní slovo jsem se postaral já. Šlo o vernisáž obrazů ThMgr. Lumíra Čmerdy, faráře při DR Bratislava. Zájem byl skutečně neobvyklý. Centrem zájmu byly obrazy „Apokalypsy“, které svojí uměleckou symbolikou dokreslily to, co slovo nesdělí. Každý kněz vám potvrdí, že nejtěžší kázání je právě na téma použité z Apokalypsy. Obrazy, které jsou uváděny v Apokalypse, jsou mnohdy tak složité a nepochopitelné, že jejich výklad je často pouze sofistikovaný.
Obrazy ThMgr. Lumíra Čmerdy nejednou otevírají dimenzi myšlení, ale i vnímání nad rámec logiky. A to je velice důležitý vjem, u kterého se zastavilo velké množství účastníků vernisáže. Byla to modlitba a radost naráz. Obrázky plné veselosti, ale i obrázky plné mystiky a ducha. Nezbývá mi než poděkovat, protože každý, kdo přišel, byl fascinován nejenom krásou tvarů, ale i mystikou barev. S trochou závisti musím říct, že vernisáž byla jedno velké kázání a radost ze stvoření.

Jan Hradil

Miroslav Matouš v Maně

Náboženská obec Praha 10-Vršovice a divadlo Mana zvou 27. října v 19 h na ***Ohlédnutí*** - večer s básníkem a knězem Miroslavem Matoušem u příležitosti jeho významného životního jubilea.

www.divadlomana.cz

Výstava Karla Cudlína

V galerii Roberta Guttmanna v Praze na Starém Městě (U Staré školy 3) můžete do 6. listopadu navštívit výstavu Karel Cudlín – *Stříbrný příliv / Silver Tide* z cyklu Židovská přítomnost v současném umění. Autor umožňuje nahlédnout do života seniorů soustředěných kolem Domova sociální péče na pražském Hagiboru provozovaného pražskou Židovskou obcí.

(red)

Večerní bohoslužby v Praze

Zveme na večerní bohoslužby 23. října od 19 h do Sboru knížete Václava (Resslova 6, Praha 2), které bude sloužit ThDr. Jaroslav Hrdlička.

(red)

Koncerty u sv. Mikuláše

*** 24. 10. – 20 hodin**
Bach, Dvořák, Liszt, Gershwin
Prague Brass Ensemble,
From Baroque to Jazz,
A. Bárta - varhany
25. 10. - 17 hodin
Bach, Händel, Purcell
M. Pšenička - varhany,
Z. Šedivý - trubka,
J. Šedivý - trubka
26. 10. - 17 hodin
Bach, Mozart, Dvořák
J. Jonášová – soprán,
B. Rabas - varhany
27. 10. - 17 hodin
Bach, Mozart, Franck
V. Trojanová - varhany,
R. Kyralová - mezzosoprán,
T. Kyral - lesní roh
28. 10. - 17 hodin
Dvořák, Bach, Vivaldi
A. Vršinská – mezzosoprán,
M. Šestáková - varhany
28. 10. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle
29. 10. - 17 hodin
Händel, Beethoven, Bach
J. Popelka – varhany,
V. Frank - housle
29. 10. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle
30. 10. - 17 hodin
Bach, Mozart, Franck
V. Trojanová - varhany,
R. Kyralová - mezzosoprán,
T. Kyral - lesní roh
30. 10. – 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart
Consortium Pragense Orchestra,
Y. Škvárová - mezzosoprán,
M. Laštovka - trubka

Pro děti a mládež

Největší přikázání

Z textu Matouš 22,34-40 vypisujte písmenka v pořadí: první číslo = číslo verše, druhé číslo = slovo v tomto verši, třetí číslo = písmeno v daném slovu (počítají se i předložky a spojky).

35,2,3	**38,5,3**	**40,3,3**	**34,7,7**
36,3,1	**36,1,5**	**37,4,2**	**34,1,1**
40,4,5	**35,4,1**	**38,6,7**	**39,4,6**
36,7,8	**34,4,4**	**35,4,2**	**34,2,1**
40,4,4	**35,8,3**		

(Řešení z minulého čísla: Co patří Bohu.)

Jana Krajčiříková

Z ekumeny

Modlitba za domov opět pod Řípem

V den státního svátku 28. října se v Krabčicích pod horou Říp opět sejdou křesťané a lidé dobré vůle, aby společně děkovali a přimlouvali se za domov a naši zemi. Program je připraven pro všechny napříč generacemi a vyznáními. Letos bude v centru dění otázka svobodné volby. V zahradě střediska Diakonie vyroste malé městečko se stany a pódiem, část programu bude situována také do vnitřních prostor krabčického kulturního sálu. Církve a církevní dobročinné organizace představí na stáncích svou činnost a nabídnou k prodeji výrobky chráněných dílen. Připraveno je pásmo modliteb, duchovních zpěvů a pastoračních rozhovorů; vystoupí hudební skupiny, dětský sbor a divadlo. Organizátoři zvou též ke sledování pořadu 28. října od 15 hodin na programu ČT2.

(red)

Výzva Řídícího výboru ERC duchovním a církvím v severních Čechách

Milí bratři a milé sestry,
Řídící výbor Ekumenické rady církví (ŘV ERC), sdružující představitele nebo zástupce členských církví, se při svém zasedání v Tuchoměřicích zabýval také situací v severních Čechách a zprávami, které hovoří o dění ve vašem regionu. Byli jsme zajedno v tom, že si takové nepokoje žádají zvýšenou pozornost a ač se každý z nás snažil věcem porozumět, plnému porozumění však stála v cestě vzdálenost oddělující nás od vašeho kraje. Nedostatek informací nám však nebrání doprovázet vás všechny, kdo se v takovém prostředí pohybujete a do něho chcete vnášet ducha smíření. Sice se nám nedostávají všechny potřebné informace tak, abychom o celé situaci uměli fundovaně a dobře hovořit a případně přicházet i s návrhy, jak postupovat dále, ale nedomníváme se, že bychom měli prázdné ruce.
Jsme si vědomi toho, že jako představitelé církví můžeme pomáhat dílčím způsobem a jsme k tomu připraveni. Zároveň však chceme pomáhat účelně, a proto se tímto dopisem a jménem ŘV ERC na vás obracíme s prosbou, abyste nás informovali, budete-li určitou pomoc potřebovat. Uvědomujeme si však, že největší síla spočívá ve vašem společně koordinovaném postupu. K tomu vás vybízíme a přejeme potřebný díl vzájemné důvěry a dobré a pevné zázemí v okruhu spolehlivých a obětavých spolupracovníků. Přejeme vám moudrost v hledání způsobů, jak oslovovat ty, kdo chtějí pokojně věci řešit. Je zřejmé, že jak se dnes tyto věci vyřeší, taková bude nejbližší budoucnost vašich měst a obcí a lidí, kteří v nich budou dále žít. Obracejí se na nás i ti, kdo za vámi vyjíždějí a pomáhají se vším, co slibuje poměry hnout k lepšímu, také od nich máme jisté informace, ale nejcennější budou vždycky od těch z vás, kdo jste v centru dění.
Řídící výbor ERC nás pověřil zasláním tohoto dopisu s vědomím, že jde o první krok. Dáváme jím najevo, že o vás víme, vašeho nasazení si vážíme a modlitbami i připraveností více pomáhat vás provázíme. Činíme tak s vyznáním, že Božím stvořitelským řádům neodpovídá ani jakékoliv extrémistické, rasistické nebo xenofobní myšlení, ale ani vydělování a zneužívání nerovné pozice lidí. Proto je na nás, vyznavačích Kristových, angažovat se v duchu cesty našeho Pána Ježíše Krista, který hřích odmítl, aby mohl člověku podat pomocnou ruku spásy a naděje.
Modlíme se za vás a přejeme vám plnost Ducha Božího.
S bratrskými pozdravy jménem Řídícího výboru ERC

Daniel Fajfr,
Joel Ruml,
Dušan Hejbal

Poblíž místa útoků z 11. září se otevřelo islámské centrum, je přístupné bez rozdílu náboženství

Islámské kulturní centrum vybudované v New Yorku nedaleko místa útoků z 11. září 2001 se ve středu 21. září otevřelo pro první návštěvníky. První otevírací den neprovázely podle agentury AP žádné konflikty, přestože vznik střediska vyvolal spory. Americký developer Sharif El-Gamal přiznal, že největší chybou bylo, že před stavbou islámského centra nemluvil s rodinami obětí útoků z 11. září. "Zpočátku jsme si neuvědomili, že musíme o svém soukromém projektu jednat s rodinami, které zde ztratily své blízké," řekl. "Nyní se ale snažíme je zapojit do projektu a skutečně jim nasloucháme," dodal.
Islámské centrum je přístupné všem lidem bez rozdílu náboženství. Zatím je v něm modlitebna a výstavní síň, otevřít by se postupně měly i bazén, restaurace, centrum péče o děti či sportovní zařízení. El-Gamal uvedl, že k projektu ho inspirovalo židovské kulturní centrum v New Yorku, které sám navštěvoval, když se tam jeho dcera učila plavat.

podle www.christnet.cz

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321
Týdeník Církve československé husitské
Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčiříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9